

ArkivsakID.: 13/3967
Arkivkode: FA-A30, TI-&13

Saksnummer	Utvalg/komitee	Møtedato
019/13	Oppvekstkomiteen	04.09.2013
018/13	Idrett- og kulturkomiteen	04.09.2013
069/13	Formannskapet	11.09.2013

HØRING - KULTURSKOLETILBUD, FORSLAG TIL ENDRING I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATSKOLELOV

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Larvik kommune støtter departementets forslag om innføring av et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn.
2. For at ordningen skal være mulig å gjennomføre i den enkelte kommune, må merkostnader dekkes fullt ut av overføringer fra staten.

04.09.2013 Oppvekstkomiteen

Møtebehandling:

Lene Camilla Westgaard-Halle, H fremmet følgende forslag:

1. Larvik kommune støtter ikke departementets forslag om innføring av et kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn, grunnet underfinansiering fra staten.

Det ble votert alternativt over Lene Camilla Westgaard-Halle og rådmannens forslag.

Rådmannens forslag ble anbefalt vedtatt idet 5 stemte for og 4 mot.

5=Ap, V, SV
4=H, Krf, Frp

OK-019/13 Vedtak:

1. Larvik kommune støtter departementets forslag om innføring av et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn.
2. For at ordningen skal være mulig å gjennomføre i den enkelte kommune, må merkostnader dekkes fullt ut av overføringer fra staten.

04.09.2013 Idrett- og kulturkomiteen

Møtebehandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig anbefalt vedtatt.

IKK-018/13 Vedtak:

1. Larvik kommune støtter departementets forslag om innføring av et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn.
2. For at ordningen skal være mulig å gjennomføre i den enkelte kommune, må merkostnader dekkes fullt ut av overføringer fra staten.

11.09.2013 Formannskapet

Møtebehandling:

Lene Camilla Westgaard-Halle, H, løftet sitt forslag fra behandling i oppvekstkomiteen:

1. Larvik kommune støtter ikke departementets forslag om innføring av et kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn, grunnet underfinansiering fra staten.

Det ble votert alternativt over rådmannens forslag til vedtak og Westgaard-Halles alternative forslag. Rådmannens forslag til vedtak ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer.

5=H 2, Frp 2, Krf 1

6=Ap 3, V 2, Sp 1

FSK-069/13 Vedtak:

1. Larvik kommune støtter departementets forslag om innføring av et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn.
2. For at ordningen skal være mulig å gjennomføre i den enkelte kommune, må merkostnader dekkes fullt ut av overføringer fra staten.

SAKSBEHANDLER: leder Odd Terje Lysebo

SAMMENDRAG:

Departementet foreslår inntatt en ny bestemmelse i opplæringsloven § 13-6a om at kommunen skal ha et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn. Elevene skal ha rett til å delta på kulturskoletilbudet, men deltakelse skal være frivillig.

Høsten 2013 ble Kulturskoletimen innført som en forsøksordning. Larvik kommune fikk overført kr. 599 000 fra staten til å gjennomføre prosjektet. Interessen var overveldende

stor. Totalt 1 050 elever på 1. – 4. årstrinn har meldt seg på tilbudet, totalt ca. 55 % av elevene.

Tilbudet er gratis for den enkelte elev. Beløpet som er overført fra Staten er for lite i forhold til antall påmeldte og dersom Kulturskolene skal gjennomføre et pedagogisk og kunstnerisk forsvarlig tilbud, må beløpet økes betraktelig. Undervisningen i prøveperioden vil være i svært store grupper, svært ulik den vanlige kulturskoleundervisningen.

Forslaget til endringer i Opplæringsloven har konsekvenser både for skole/SFO og kulturskole. I Larvik kommune sorterer disse virksomhetene under rapporteringsområder som rapporterer til to ulike fagkomitéer, hhv Oppvekstkomitéen og Idrett- og kulturkomitéen. Derfor fremmes saken for begge disse komitéene før sluttbehandling i formannskapet.

HANDLINGSROM:

- ♦ Opplæringsloven §13-6 lov om musikk og kulturskoler
- ♦ St. melding nr. 39 (2002 – 2003) *Ei blott til lyst*
- ♦ *Skapende læring – Strategiplan for kunst og kultur i opplæringa*

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

Kunnskapsdepartementet har lagt fram høringsnotat med forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (Opplæringsloven) og forslag til endringer i lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova). Høringsnotatet gjelder innføring av et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn.

Departementet foreslår inntatt en ny bestemmelse i Opplæringsloven § 13-6a om at kommunen skal ha et gratis kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn. Elevene skal ha rett til å delta på kulturskoletilbudet, men deltakelse skal være frivillig. En tilsvarende bestemmelse foreslås inntatt i privatskolelovens § 7-1f. Forslaget berører ikke private skoler som er godkjent etter opplæringsloven § 2-12 og som ikke har rett til statstilskudd. Departementet foreslår inntatt et nytt tredje ledd i opplæringsloven § 13-6 om at musikk- og kulturskolen skal samarbeide med skolen om et gratis kulturskoletilbud som nevnt i § 13-6a.

All den tid den som skal undervise i kulturskoletilbudet er tilsatt eller tilsettes i skolen og/eller kulturskolen, vil reglene om politiattest i opplæringsloven § 10-9 komme til anvendelse. For private skoler gjelder privatskoleloven § 4-3 for den som ansettes til å undervise i tilbudet. Det foreslås at reglene i opplæringsloven kapittel 9a også vil gjelde for det nye kulturskoletilbudet. Opplæringsloven kapittel 9a gjelder tilsvarende for private skoler, jf. privatskoleloven § 2-4.

En forskriftshjemmel åpner for at departementet kan gi utfyllende forskrifter.

Departementet fremmer følgende forslag:

Opplæringsloven § 13-6 tredje ledd skal lyde:

Musikk- og kulturskolen skal samarbeide med grunnskolene om kulturskoletilbudet som er regulert i § 13-6a.

Ny § 13-6a i opplæringsloven skal lyde:

§ 13-6a. Plikt for kommunen til å ha eit gratis kulturskoletilbod i tilknytning til skole eller skolefritidsordning

Kommunen skal i tilknytning til skole eller skolefritidsordninga ha eit kulturskoletilbod for elevar på 1. – 4. årstrinn. Tilbodet skal gis i samarbeid med musikk- og kulturskolen, som er regulert i § 13-6.

Tilbodet skal vere gratis for elevane. Elevane skal ha rett til å delta på kulturskoletilbodet, men det skal vere frivillig om dei ønskjer å delta.

Føresegnene i kapittel 9a gjeld også for kulturskoletilbodet opprette etter lova her.

Departementet kan gi nærmare forskrifter om kulturskoletilbodet.

Ny § 7-1f i privatskoleloven skal lyde:

§ 7-1f. Plikt for skolen til å ha eit gratis kulturskoletilbod i tilknytning til skoledagen

Skolen skal i tilknytning til skoledagen ha eit kulturskoletilbod for elevar på 1.-4. årstrinn.

Tilbodet skal vere gratis for elevane. Elevane skal ha rett til å delta på kulturskoletilbodet, men det skal vere frivillig om dei ønskjer å delta.

Departementet kan gi nærmare forskrifter om kulturskoletilbodet.

Opplæringsloven § 13-6 tredje ledd

Bestemmelsen må ses i sammenheng med § 13-6a. Bestemmelsen pålegger musikk- og kulturskolen en plikt til å samarbeide med kommunen som skoleeier slik at de kan oppfylle sin lovpålagte plikt om å tilby et gratis kulturskoletilbud i tilknytning til skoledagen/SFO-tiden.

Første ledd i bestemmelsen slår fast at kommunen plikter å ha et kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn. Det er et vilkår at kulturskoletilbudet gis i tilknytning til skoletiden eller SFO-tiden. Dette betyr at tilbudet skal gis før, etter eller i løpet av skoledagen, men at kulturskoletilbudet ikke skal være en del av den obligatoriske grunnopplæringen.

Første ledd annet punktum oppstiller en plikt for skolen til og samarbeid med musikk- og kulturskolen om kulturskoletilbudet. Det er opp til kommunen å avgjøre hvordan samarbeidet gjennomføres.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Det er for budsjettåret 2013 vedtatt å bevilge 73,8 mill. kroner til innføring av tiltaket fra høsten 2013. Midlene blir lagt inn i rammetilskuddet til kommunene, i tilskuddet til private grunnskoler og til Longyearbyen skole (over Svalbardbudsjettet).

Helårseffekten av tiltaket vil legges inn i budsjettet for 2014. Totalt vil det bevilges om lag 177 mill. kroner.

For å sikre kvalitet i tilbudet er det i kostnadsberegningene lagt til grunn lærerlønn inkludert for- og etterarbeid. Dette tilsvarer kompensasjonen som er gitt per uketime (38 årstimer) ved tidligere timetallsutvidelser i grunnskolen. Videre er det lagt til grunn 15 prosent påslag til administrasjonskostnader m.m., for eksempel kostnader knyttet til samarbeid mellom skole/SFO og kulturskole samt andre typer utgifter som vikarer, undervisningsmateriell og administrative kostnader til opprettelse av tilbudet.

Det er ikke foreslått å innføre rett til skyss i forbindelse med kulturskoletilbudet. Departementet legger til grunn at kommunene innenfor det handlingsrommet som er gitt med hensyn til organisering, kan organisere tilbudet slik at det er et reelt tilbud for alle uten at tilbudet medfører vesentlige endringer i skyssordningene og skysskostnadene.

For at Larvik skal gjennomføre lovendringen vil det koste ca 1,7 mill pr. år fra 2014. Det forutsettes at dette overføres fra staten.

MILJØFAKTORER:

Ingen miljøfaktorer.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Forslaget vil få stor betydning for barn og unge. Særlig barn som ikke selv klarer å finne frem til Kulturskolens tilbud. Denne gruppen som vil ha stor glede av kulturskolen, vil også styrkes i sin vanlige skolegang.

ALTERNATIVE LØSNINGER:

Kulturskoletimen innføres ikke i norske kulturskoler.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Det finnes i dag ingen bestemmelser i opplæringsloven om et gratis kulturskoletilbud for elever. Opplæringsloven § 13-6 pålegger kommunen en plikt til, alene eller i samarbeid med andre kommuner, å ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge. Dette tilbudet er ikke en del av grunnskoleopplæringen etter opplæringsloven og heller ikke regulert etter dette.

Opplæringsloven § 13-6 fastsetter at kommunen skal ha en "musikk- og kulturskole" uten at det stilles krav om et bestemt antall plasser. Det er ikke lovhjemmel for å gi forskrift om for eksempel innhold og omfang av kulturskoletilbudet. Dette er heller ikke behandlet i forarbeidene til bestemmelsen. Det må legges til grunn at innhold og omfang av tilbudet i den enkelte musikk- og kulturskole ligger innenfor kommunens handlefrihet, og at det er stort rom for mangfold og lokale tilpasninger. Dette er mange steder en stor svakhet, kvaliteten i tilbudet kan bli dårlig.

Et gratis og kvalitativt godt kulturskoletilbud for elever på 1. – 4. årstrinn vil kunne bidra til sosial utjevning og økt interesse for å oppleve kunst og kultur. Ved å innføre en plikt for kommunen og private skoler til å tilby et gratis kulturskoletilbud på 1.- 4. trinn, blir kulturskoletilbudet tilgjengelig for alle barn, uavhengig av sosioøkonomiske og kulturelle betingelser.

Kulturskoletilbudet som her foreslås er et gratis tilbud i skole og/eller SFO-tiden. Forslaget bygger på Kulturskoleutvalgets anbefaling. Sentralt står et samarbeid mellom skole/SFO og kulturskolene slik at kulturskolens kompetanse og ressurser brukes i skolen/SFO.

Departementet foreslår at kommunen pålegges å tilby et kulturskoletilbud, og at kommunen vil være ansvarlig for tilbudet. Kulturskoletilbudet skal gis i tilknytning til skole eller skolefritidsordning og i samarbeid med musikk- og kulturskolen.

Musikk- og kulturskolen er et ressurscenter hva gjelder musikk- og kulturundervisning for barn og unge. Når det nå foreslås at alle barn skal få et gratis kulturskoletilbud i tilknytning til skole og/eller SFO, er det naturlig at musikk- og kulturskolen er en del av dette. Det foreslåtte kulturskoletilbudet skal være gratis for elevene, og det skal være frivillig for elevene å delta. Alle elever som ønsker det, skal ha mulighet til å delta på kulturskoletilbudet.

Bevilgningen til det nye kulturskoletilbudet tilsvarer 38 årstimer (60-minutterstimer), dvs. like stort omfang som en uketime med undervisning i skolen. Det tidsmessige omfanget av kulturskoletilbudet vil reguleres i forskrift.

Forslaget innebærer at tilbudet skal gis til elever på 1. – 4. årstrinn, men stiller ikke krav om at alle fire årstrinn skal få tilbud om å delta innenfor det samme skoleåret. Kommunen bestemmer selv hvilket trinn tilbudet legges på og hvordan timene eventuelt fordeles på de ulike trinnene. Eksempelvis kan det gis en uketime på 2. trinn, eller en time annenhver uke på 2. og 3. trinn.

Departementet foreslår at det nye kulturskoletilbudet skal gis i eller i tilknytning til skoledagen/SFO-tiden, men tilbudet skal ikke være en del av den obligatoriske grunnopplæringen. Det nye kulturskoletilbudet blir således ikke lagt inn i fag- og timefordelingen eller i læreplanene. Tilbudet skal komme i tillegg til den obligatoriske grunnopplæringen. Det nye kulturskoletilbudet kan for eksempel legges til før eller etter skoledagen, som en del av SFO-tiden, eller det kan legges inn i skoledagen som en "midttid".

Det er viktig å understreke at dersom kulturskoletilbudet gis andre steder enn i skolens/SFOs lokaler eller i andre lokaler i umiddelbar nærhet til skole/SFO, må det sørges for gratis transport slik at kulturskoletilbudet blir et reelt tilbud for elevene.

Høsten 2013 ble Kulturskoletimen innført som en forsøksordning. Larvik kommune fikk overført kr. 599 000 fra staten til å gjennomføre prosjektet. Interessen var overveldende stor. Totalt 1 050 elever på 1.– 4. trinn har meldt seg på tilbudet, totalt ca. 55 % av elevene.

Tilbud er gratis for den enkelte elev. Beløpet som er overført er for lite i forhold til antall påmeldte og dersom Kulturskolene skal gjennomføre et pedagogisk og kunstnerisk forsvarlig tilbud, må beløpet økes betraktelig. Undervisningen i prøveperioden vil være i svært store grupper, svært ulik den vanlige kulturskoleundervisningen.

Det er ikke meningen at undervisningen kulturskoletimen skal være lik «normal» kulturskoleundervisning. Det skal være større grupper med en annen pedagogikk, men

kvaliteten må være slik at barna lærer å spille eller andre kunstneriske uttrykk. Noe av utfordringen er å skaffe instrumenter og utstyr til den store elevmassen. Beløpet overført fra staten gir lite rom for kjøp av bl.a. instrumenter som ofte er kostbart.

Tilbudet er svært verdifullt for alle barn, og særlig viktig er det for enkelte grupper, f.eks. innvandrerbarn, barn med fattigdomsproblematikk og andre utfordringer. Mange, både foreldre og barn i disse gruppene kjenner ikke til kulturskolens tilbud, og de har heller ikke økonomi til å delta. For dem er en slik deltakelse spesielt viktig både i integreringssammenheng og i muligheter til å utvikle sine evner og ferdigheter. Barn er forskjellige og har forskjellige behov. Kulturskoletimen vil være med på å gi alle et mer tilpasset tilbud.

Kulturskoletimen skal være gratis og frivillig. All annen grunnskoleundervisning er også gratis, men ikke frivillig. Det er en viktig vurdering å ta om også kulturskoletimen burde være obligatorisk.

Det har lenge vært arbeidet med utviklingen av skolen med kvalitet i skolen. Kunstfagene er kanskje det viktigste hjelpemiddelet vi har i dette. Gjennom kunstfagene får barna utviklet sine individuelle talent. Barna utvikler ferdigheter, teknikk, kunnskap, arbeidsdisiplin, hjernen brukes aktivt på mange flere måter enn ellers m.m. Alt dette er vesentlig også for å bli i stand til å utvikle seg innen de tradisjonelle skolefagene som matematikk, norsk og andre fag.

Mange andre land som f. eks. Finland, Tyskland, Holland eller Asiatiske land som Sør – Korea og Japan har over tid satset betydelig på kunstfagene i skolen. Noe som har gitt svært gode resultater i tradisjonelle skolefag. I Tyskland er nå innført «Jede Kind – sein Instrument» «Hvert barn – sitt instrument» hvor alle barn lærer å spille et instrument i skoletida. Det begynner obligatorisk i 1. klasse, så er det valgfritt i de neste klassetrinnene. Over 60 % av elevene fortsetter videre og det vises til stor forbedring av elevenes resultater i andre fag. Tilsvarende opplegg er nå under innføring i Holland også. Kunstfagene som metode er i ferd med å gripe om seg over hele verden.

En konsekvens av innføring av Kulturskoletimen kan bli at mange elever vil fortsette i vanlig kulturskoleundervisning etter 4. klasse. Kulturskolenes kapasitet til å ta imot alle disse elevene vil da utfordres. For at det skal være mulig å tilby flere plasser, må statens bidrag til kulturskolene også styrkes generelt. Larvik har i dag ventelister på over 600 elever, etter 4 år med kulturskoletimen antas søkermassen å øke betraktelig.

Norske kulturskoler er ved et veiskille. Dersom de skal komme videre og bli i stand til å gjennomføre kulturskoletimen på en forsvarlig måte både pedagogisk og kunstnerisk, må staten gå inn med betydelige økonomiske overføringer. Kulturskolene er et skoleslag som i et godt samspill sammen med skolene kan bidra til å bygge opp under den ordinære opplæringa. Den foreslåtte lovendringen er viktig og riktig, dersom den følges opp av økonomiske overføringer.

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
734103	Høringsbrevet.pdf
734104	Vedlegg til brevet.pdf

 Rett utskrift bevitnes og sendes:

♦ Saksbehandler for oppfølging

Larvik, 18. september 2013

For rådmannen

Lise Dybdahl
sekretær